

Bianca Bellová

Průstí kniha? Něco mezi středověkem a Freudem

Bianca Bellová je čeká prozaička, autorka románů (*Sentimentální román, Jezero, Mona* a nejnověji *Ostrov*), novel (*Mrtvý muž* a *Celý den se nic nestane*) a povídek (*Tyhle fragmenty*). Za román *Jezero* získala Magnesii Literu 2017 v kategorii Kniha roku a také Cenu Evropské unie za literaturu. V rozhovoru s ní se mimo jiné dozvíte, proč může být čtení jejích povídek rizikovou záležitostí.

Text Tomáš Čada

Jestli jsem dobře počítal, máte za sebou již sedmý samostatný titul. Romány, novely, teď nově přibýly povídky a román, v čem je vám jako autorce nejlépe?

Povídková sbírka *Tyhle fragmenty* je šestá a v březnu mi vyšla další, tedy sedmá próza *Ostrov*. Ale musela jsem si to teď spočítat na prstech.

Povídka je krátký a sevřený útvar, na rozvíjení postav tam není moc prostoru, většinou je to nějaký momentální prožitek nebo zápletka, jde tam víc o řemeslo. Jako když má stolař vyfíknout pěknou židli. Potřebuje k tomu pár kusů nářadí, ale hlavně nějaký um. V románu jde naproti tomu o všechno, necháte v něm vlastní sny, touhy, pot i krev, fabulujete a nabízíte světu své ledví. Pro mě je román mnohem osobnější a intimnější. Někdy se to ale propojí, třeba moje nejnovější próza *Ostrov* vznikla tak, že jsem chtěla vědět, co se stane, když rozepíšu svou povídku *Láska všechno překoná*. A hele – on román.

Povídka je trochu nevděčný žánr. Není snadné ji napsat, a když ji napíšete, není snadné ji udat do nakladatelství, a když ji udáte, těžko si, alespoň v Česku, hledá čtenáře. Proč tedy psát povídky?

Osobně si asi nemůžu úplně stěžovat, otiskla jsem nějakých 30–40 povídek, a když se taková povídka ocitne v nějakém větším periodiku nebo se odvysílá v rozhlase, dokáže zasáhnout mnohem víc čtenářů než román; nevyžaduje tolik času a soustředění, je jednodušší na konzumaci. Já jsem napsala v podstatě jen jeden román, který v Česku překročil bestsellerovou hranici 12 000 prodaných výtisků.

Ale to jsou vlastně kategorie, které jdou mimo mě, nedělám to kvůli počtu prodaných výtisků či pro peníze, píšu

proto, že mě to baví, a když se mi podaří napsat a zkrátit text podle svých představ, mám z toho pocit uspokojení, který nelze s ničím srovnat. A – aniž bych snad tvrdila, že psát umím – líp nic neumím.

Tyhle fragmenty jsou sbírkou spíše kratších textů, jež spojuje hraniční moment v životě hlavních hrdinů. Tu schůzka s vrahem, tu dobře mířená rána pěstí. Ale na povídkách mne zaujalo něco jiného, jistá neukončenost, nedopovězenost. Provozkujete ráda své čtenáře?

Nenazývala bych to provokací. Vycházím z vlastní čtenářské zkušenosti, baví mě, když mi autor všechno polopaticky nedo-vysvětluje a spoléhá na to, že dokážu číst mezi řádky. Z takového čtení mám mnohem větší potěšení. Proto o svých textech uvažuji jako o takovém polotovaru, který si čtenář musí dotvořit sám. I když je mi jasné, že čtenářů, kteří na takovou hru přistoupí, je spíš méně.

Vaše psaní je, a nechci, aby to vyznělo hanlivě, lakonické. Žádné jazykové zákruty. Důraz je kladen na příběh a vše směřuje srozumitelně a jasně k pointě. Jaké jsou vaše literární vzory?

To už je asi obsaženo v předchozí odpovědi – Kazuo Ishiguro, Ian McEwan, ale třeba i Květa Legátová. Žánroví autoři jako Stephen King či John le Carré. Z povídkářů Roald Dahl.

Koketovala jste někdy s poezií? Ptám se proto, že mi přijde vašemu stylu naprosto vzdálená.

Ale ano, některé bizarnosti mi dokonce i vyšly, ale bylo to opravdu spíš na úrovni koketování, není to můj primární vyjadřovací nástroj, i když vnímám jeho velké přednosti.

Brněnskému nakladatelství Host jste dlouhodobě věrná, je v tom spokojenost, pohodlnost? Jak je to vlastně se vztahem prozaika a nakladatele? Víte, že básníci jsou v daném směru často mnohem promiskuitnější.

Jsem u Hosta už přes deset let, protože věřím v dlouhodobé svazky a jejich sílu, protože Host dá mým knihám skvělou péči, od redakce přes grafiku po distribuci, i když to nejsou žádné kasovní trháky. A protože vychází vstříc i mým vrtochům. Nemám důvod odcházet.

Na tento rok jste přichystala román *Ostrov*. Lze jej nějak přiblížit?

Dějově je to příběh velké lásky a zrady, atmosféricky něco mezi středověkem a Freudem. Hlavně jsem ale chtěla vzdát hold

vypravěčské tradici a příběhům, které formovaly náš kulturní prostor.

To zní hodně specificky, a zároveň obsáhle. Vejde se to do jedné knihy?

Zatím se mi všechno do jedné knihy vešlo – a všechny byly poměrně útlé.

Dle vašich sociálních sítí soudím, že vás kromě postřehů z každodenního života naplňuje i kulinářské umění. Závěrečný dotaz zní: co si dát k Těmhle fragmentům dobrého?

Možná radši nic, aby vám nezaskočilo. Jedna moje čtenářka se mi svěřila, že ji pointa jedné povídky zcela paralyzovala a zůstala sedět na podlaze až do chvíle, než ji přišla vysvobodit její spolubydlíci.

**DOMOV
AŽ UVIDÍŠ MOŘE
Scarlett Wilková**

Novinářku Scarlett Wilkovou možná znáte z rozhovorů, které vede pro Magazin DNES. Mimoto spolupracuje například s organizací Post Bellum, pro kterou nahrávala rozhovory s řeckými uprchlíky. A tyto vedly ke vzniku románu *Až uvidíš moře*. Přijetí přibližně 12 000 řeckých emigrantů je jednou z historických událostí, o které se příliš nemluví. V letech 1948–1949 umožnila tehdejší československá vláda příchod zejména komunistickým sympatizantům a v první vlně jejich dětem. Bylo jich kolem

3000. Řada z nich se plně integrovala do české společnosti a do Recka se nikdy nevrátila. Wilková si vybírá osud dvou dívek, Sotirii a Kouly, a na jejich příběhu rozvíjí rodinnou ságu. Asi nejpálčivější otázka zní: Kde jsou holčičky vlastně doma?

Nakladatelství Motto

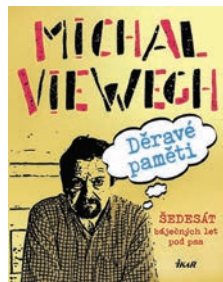

**LYŽOVAČKA
NOVÉ SLIBY
Lilly Lucas**

Edice Red patří pod hlavičku Knihy Dobrovský. A věnuje se... Luštění křížovek to nebude. Knihy z této edice přináší lásku, erotiku, ale i napětí. A jedním z posledních přírůstků do edice je pokračování série *Láska z Green Valley*. V knize opět zavítáme do horského městečka Green Valley a setkáte se i se starými známými z prvního dílu. Ale hlavními hrdiny tentokrát není sympatická dvojice Lena a Ryan, ale lyžařská instruktorka Izzy a poněkud chladný šerif Will. Izzy Willa miluje, on ji vlastně asi taky, ale... Ale přijíždí hvězda

Netflixu Cole. A Cole se potřebuje naučit lyžovat. A co se stane, když pohledného a slavného muže učí lyžovat pohledná a sympatická instruktorka? Inu, Izzy neví, zda Willa miluje. A Will? Ten samozřejmě právě začal vědět, ale... Ale to ale nechám na vás. Velmi milé a svižné čtení. Neváhejte.

Nakladatelství Red, přeložila Pavla Švepěš Šlahůnková

**NAROZENINY
DĚRAVÉ PAMĚTI
Michal Viewegh**

Jak oslavit 60. narozeniny? Pokud jste spisovatel, tak jednoznačně autobiografií! Michal Viewegh byl dlouhé roky symbolem českého literárního úspěchu. Autor, který si svým psaním dokázal velmi slušně vydělat. Autor, který každý rok přinesl alespoň jeden

titul. Autor, který uměl najít témata, která se prodávají. Autor, který měl nejen své čtenáře, ale byl i v centru mediální pozornosti, kterou si patřičně užíval. A autor, který měl prokletou smůlu, co se týká zdraví. Když mu před deseti lety praskla aorta, změnil se mu zásadním způsobem život. Psaní, jak sám častokrát přiznal, jde o poznání obtížnější. Přesto stále píše. Stále je literárně plodný a stále je pro něj typický humor, ironie, sarkasmus. Ačkoli už není tou největší štikou v rybníce, své čtenáře rozhodně má. Biografiky laděné knihy byly vždy Vieweghův žánr. Jen tentokrát se nejedná o zápisový deníček, ale rovnou o životopis, když slaví ty kulatiny. Vše nejlepší!
Nakladatelství Ikar

**KLASIKA
SMRT PŘICHÁZÍ NA
PROHLÍDKU
Anders de la Motte a Måns Nilsson**

Klasické detektivky „staroanglického“ stříhu, kde hlavní roli nehrají ani strach a napětí, ani temnota popisovaného prostředí, ani nápaditost a brutalita zločinů, ani seznam diagnóz hlavního vyšetřovatele, nejsou právě

v kurzu. Detektivky, které cílí spíše na důvtipnost zápletky, určitou míru stylizace vyšetřujícího, vyšetřovaných i celého prostředí a na humor působí ve světle příběhů „severského stylu“ možná poněkud starosvětsky, ale rozhodně mají své kouzlo. *Smrt přichází na prohlídku*, ač napsaná ve Švédsku, svět detektivek spojený asi nejvíce s první dámou detektivek Agathou Christie připomíná. V přímořském švédském letovisku se tak odehrává vražda realitní agentky a moderátorky, ze které, jak už to v těchto příbězích bývá, mohou být obviněni úplně všichni. *Smrt přichází na prohlídku* je zkrátka zábavná detektivka, která vás během čtení několikrát donutí hledat vraha.
Nakladatelství Kalibr, přeložila Helena Matocha

**JARO
JAK NA VYVÝŠENÉ
ZÁHONY
Joachim Mayer**

Do tipů jsem ještě příručku nezařazoval, ale je čas udělat výjimku. Důvody jsou dva. Je jaro a jaro je čas, kdy chce být většina z nás blízko přírodě. Ideálně si něco zasadit. Ovšem ne každý má možnost pozorovat

jaro na vlastní zahradě. Druhým důvodem je fakt, že vyvýšené záhony jsou in. Proč? Třeba proto, že je možné je instalovat prakticky kdekoli a klidně se při jejich užití neomezovat jen na jaro, ale volně se přesunout i do dalších ročních období. Ale zpět ke knize. Kniha na více jak sto stranách doplněných o velké množství fotografií poskytuje vskutku důkladný vhled do problematiky. Tomu napovídají i kapitoly jako *Stanoviště a materiály* či *Výběr rostlin a vzorové záhony*. Je zpracována čtivě, jak je v nakladatelství Kazda zvykem, srozumitelně, a díky fotografiím dostatečně názorně.
Nakladatelství Kazda, přeložila Jana Čeřenová